

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ceny prenumeraty:

miejscecznie 5 mk. z odnośnieniem do domu 4.50 bez odnośnienia kwartalnie 15 mk. Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Ceny ogłoszeń:

za wiersz pitilowy jednoszpaltowy na 1 kol. 2 mk. 00 fenigów, na II i III kol. 1 mk. 50 fen. na IV kol. 75 fenigów
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów, za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marji Nr. 30
Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25.

Teatr „ODEON”

Jeszcze tylko kilka dni
Najwspanialsze i najpotężniejsze epoko-
we arcydzieło kinematograficzne

„Veritas Vincit”

(PRAWDA ZWYCIĘZA..)

Wielka trylogia dramatyczna
w 8-iu aktach.

W roli głównej uroczą

MIA MAY.

PROLOG i 3 EPOKI: Rzym za czasów Decjusza. Małe miasteczko. Rok 1500. NA DWORZE PANUJĄCEGO KSIĘCIA.

Tylko 2 przedstawienia dziennie: o godzinie 5-ej i o 8-ej wieczorem. Całość trwa 3 godziny.

UWAGA: Osoby spóźniające się na początek obrazu, pozostawać na następnym seansie niemogą.

CENY MIEJSC:

Krzesło parterowe:	1—3 rzędu	2 mk. 50 fen.
"	4—6	3 " — "
"	7—12	3 " 50 "
"	13—18	4 " — "
Krzesło w łoży parterowej		5 " — "
" balkonowej		6 " — "

Kasa otwarta na godzinę przed pierwszym seansem.

Passe-portout i bilety ulgowe nieważne.

Szczegóły w programach.

Miejsca numerowane.

Parę
czarowych Klaczy (Belgijskich) sprzedaje Zarząd majątku Zielona Dąbrowa p. N. Radomski st. kolej. Klomnice poczta Koniecpol.

Sprawa polska na kongresie pokoju.

Paryski korespondent „Kurjera Wareszawskiego” p. Henryk Korab Kucharzki w ostatniej swej korespondencji z kongresu pokoju pisze:

Warunki pokoju za dwa dni mają być gotowe do podpisu. Ten postępek oczywiście mocno wpłynie nie tylko na formę lecz i na treść warunków.

Przedewszystkiem wszystkie sprawy, nie dotyczące bezpośrednio pokoju z Niemcami, które, według pierwotnego planu, miały być objęte przez ten pierwszy, przedwstępny traktat, zostały, jak to tu mówią, zakreślone.

Nie będzie wzmianki w tym traktacie ani o Turcji, ani o Bułgarii, ani o Austrii. Będzie to jedynie traktat z Niemcami. Wobec zaszłego incydentu z Włochami, ten system ułatwi oczywiście wyjście z zawilej sytuacji.

Co do sprawy naszej, mianowicie sprawy granic polsko-niemieckich, to stało się tak, jakśmy przypuszczali. W ciągu długiego szeregu posiedzeń krzyżowały się liczne bardzo, po amatorsku opracowane projekty, polskie. Informatorzy takich lub in-

nych „rozwiązań kwestji polskiej” wysuwali je naprzód i omawiali to na posiedzeniu rady dziełowej, to następnie na zebraniach najwyższej rady czterech, czy też rady pięciu ministrów spraw zewnętrznych. Ale projekty te, a raczej projekty projektów, trwały tyle, co trwały różnice przyciąg jednego poranka.

I naturalnie, wobec naglącego terminu, konferencja zmuszona została powrócić do jedynego projektu konkretnego, wypracowanego we wszystkich szczegółach po długich i sumiennych studiach przez komisję do spraw polskich, kierowaną przez p. J. Cambona.

Po sześciu dniowych, jałowych i, jak się zdaje, mocno opinję polską niecierpliwych dyskusjach, tekst komisji Cambona, z małemi korektami wami wydrukowany będzie czarno na białem we wstępnym traktacie pokojowym z Niemcami.

Tekst Cambona jest w ogólnych zarysach znany. Przysnaje on Polsce Śląsk Górny, Poznańskie oraz część Prus zachodnich ze 120 kilometrowym wybrzeżem morskim. Korektywy dotyczą samego miasta Gdańska, które będzie polskiem woiennym miastem w bardzo ograniczonym sensie tego wyrazu.

Komisja sądzi, że koncesja ta jest natury czysto formalnej, a ma na celu danie pewnej moralnej satysfakcji niemieckiej ludności Gdańska, która w swych, czysto domowych sprawach wolna będzie od ingerencji władz centralnych.

Zaznaczyłem już, że pod względem wojskowym, pocztowo-telegraficznym, kolejowym, celnym—miasto Gdańsk będzie ograniczoną częścią administracyjną państwa polskiego. Ważnem jest np., że przyszedł mi-
nisterjum polskiemu teglugi handlowej przysługiwab będzie w zupełności prawo nabywania doków czy też terenów miejskich na budowanie wszelkiego charakteru zakładów państwowych.

Dodać należy do tego ważny bardzo szczegół: przyznawanie obywatelstwa miasta Gdańska zależeb będzie nie od rady miejskiej, lecz od państwa polskiego. Władze centralne również będą posiadały prawo wydawania pasportów i pozwoleń na wjazd czy wyjazd z Gdańska. W ten sposób państwu polskiemu przysługiwab będzie jak najdalej idąca kontrola polityczna nad woiennym miastem.

Gdańsk zatem—otrzyma poprostu miejski samorząd, tem tylko się różniący od samorządu innych miast polskich, że będzie gwarantowany przez akt międzynarodowy.

Inne wprowadzone korektywy do tegoż statutu politycznego, terytorjalnie od Niemiec cderwanych Prus wschodnich. Statut ten w pierwszej projekcie komisji Cambona nie był wcale poruszony.

Później w prasie i w nieoficjalnych dyskusjach poruszono myśl o tworzeniu z obszaru Prus wschodnich odrębnej jednostki politycznej. Projekt ten jednak nie został się

myśl bowiem dyktowania rdzennej ludności niemieckiej jej przyszłości politycznej nazbyt się okazała sprzeczną z zasadniczą ideologią nietylko p. Wilsona, lecz całego wogóle kongresu.

Ludność zatem Prus wschodnich sama rozstrzygnie o swym losie. Od niej zależeb będzie, czy to zachowanie jedności politycznej z Berlinem czy też utworzenie państwa niezależnego, czy też ewentualnie przyjęcie... polskiego protektoratu.

Z sejmu.

O wielkopolskiej formacji wojskowej.

Przyjęto nagłośnić wniosek pos. Potiatowskiego w sprawie zniesienia odrębności formacji wojskowej poznańskiej, postanawiając odesłać go do komisji wojskowej. Wniosek opiewa, jak następuje:

„Prowadzone przez Polskę wojny obronne wymagają skupienia wszystkich sił wojskowych i wytworzenia jednolitej rozporządzalności siłami zbrojnymi. Zrzucając jarzmo niwoli potworzyła Polska różne odrębne formacje wojskowe, z których jedna—formacja wojskowa poznańska zachowała po dzień dzisiejszy całkowitą niezależność od nacelnego dowództwa polskiego, jak to zostało sejmowi zakomunikowano w odpowiedzi ministra wojny na odpowiednią interpelację pos. Dębskiego.

Z formacji wojskowej poznańskiej rząd polski porozumiewa się za po-

Teatr „PARYSKI“

Program od poniedziałku 5-go do piątku 9 Maja

Tylko dla dorosłych

ALBRAUNE

Historja wnuczki kata i czarownicy wspanialy dramat w 6-ciu częściach

— Z niedzieli.

W ub. sobotę od południa, w niedzielę i wczoraj nieustannie padał deszcz, chwilami malejąco do rozmiarów drobniutkiego kapusniaczka. Niepogoda zapędziła rzęsę przysięgłych amatorów spaceru niedzielniego do domowych pieleszy lub kinematografów i cukierni.

Oczywiście w takich warunkach znasek na rzecz rekruta polskiego nie mógł być uwieczniony należytym powodzeniem. Zbierno wprawdzie ofiary w cukierniach i kinach, ale to nie może zastąpić kwesty ulicznej. Czy nie możaby jednak sprzedać znaczka, na cel tak piękny, powtórzyć w przyszłą, miejmy nadzieję, pogodną niedzielę?

— Z Deputacji żywnościowej.

Dowiadujemy się, iż nadchodzi do Częstochowy 25 wagonów kartofli, oraz 10 wagonów maki żytniej, wydanej przez p. Odyńca w Ministerjum approvedacji. Wobec czego wypiek chleba kartkowego do 15 maja jest zapewniony.

Deputacja żywnościowa czyni starania, aby przy wypieku chleba kartkowego z maki pszennej zachować i pewien kontyngent chleba żytniego. Prawdopodobnie więc otrzymywać będziemy miesięcznie 8 funtów chleba pszennego i 2 funty żytniego. Dodatek dla ciędko pracujących wydany będzie pod postacią chleba z maki żytniej.

— Przywołany braku herbaty.

Jak donosiliśmy, Deputacja żywnościowa ma na składzie 9000 funtów herbaty, której nie może podzielić pomiędzy ludność ze względu na niedostateczną ilość posiadanego zapasu. Dowiadujemy się jednak, że beczynian leżą skrzynie z herbatą, zarekwirowaną swego czasu u handlarza Ajzenberga. Sprawa ta przed kilku tygodniami skierowana została do sądu lecz wyrok dotychczas jest niezdecydowany.

Sądymy, iż Urząd do walki z lichwą i spekulacją powinienby się bliżej zainteresować tą sprawą, przetrzymując zarekwirowaną herbatę dla Deputacji, która wówczas, posiadając większe zapasy mogłaby przystąpić do wydawania herbaty na kartki po cenie przystępnej.

Uroczystość św. Florjana w Straży ogniowej.

Dorożnym zwyczajem dzień św. Florjana obchodzony był nader uroczysto przez Straż ogniową. Nie wstając na ręsnisty deszcz, padający bez przerwy od wczesnego poranku około godz. 8 e) zebrał się w gmachu Straży wszyscy członkowie Straży obywatelskiej z prezesem J. Kossem, komendantem Bruhlem i naczelnikami oddziałowymi na czele.

Po herbatce, przygotowanej przez zarząd, wszystkie oddziały stanęły w szyku na placu. Po wyniesieniu standardu przez p. Jakób Kon w imieniu zarządu słożył życzenia Straży, wręczając pamiętkowy znak za wysłużone 10-letnie starszemu topornikowi p. Borkowskiemu. W imieniu Związku Florjańskiego za wyróżniającą się działalność strażacką wręczone zostały listy pochwalne od tegoż Związku: pp. Leszczykowi, Borkowskiemu, Sudzie i Piotrowskiemu. Później nastąpił wymarsz na Janną Górę.

Uroczystą Mszę św. w kaplicy Matki Boskiej odprawił na intencję Straży O. Praesor Piotr Markiewicz, który następnie wygłosił piękną przemowę, podnosząc zasługi i poświęcenie Straży ogniowej dla społeczeństwa, przycyżem wyraził słowa uznania za jej charakter narodowy i katolicki.

Z koscioła korpus Straży przybył we wzorowym porządku na plac Straży, gdzie odbyły się ćwiczenia rędowe pod kierunkiem p. Lewandowskiego.

Bez względu na zły stan pogody odbyła się także próba akcji ratunkowej, wykonana na budynkach fabryki kapeluszy przy zbiegu ulic Ogrodowej i Spadek. Do akcji ratunkowej użyto: sikawki gazowej, drabiny mechanicznej, 3 ręcznych sikawek, 2 oczek i 2 wozów rekwizytowych. Celem próby było wykazanie sprawności Straży, oraz pokaz narzędzi nowoczesnych, które, jak się okazało, utrzymywane są we wzorowym porządku.

Wśród wielu zaproszonych przez zarząd Straży przedstawicieli władz i obywateli, na próbie akcji ratunkowej obecni byli: inspektor rządowy p. Aleksandrowicz, prezes Sądu okręgowego p. Mieczysław Kowski, prezes Rady miejskiej dr. Stanisław Nowak w otoczeniu radnych, komendant policji p. Bełina Pratkanowski, taksator ubezpieczeń p. Sawicki, tudzież szereg przedstawicieli naszego obywatelstwa. Nie mogąc osobiście wziąć udziału w uroczystości św. Florjana, przesłali listowne życzenia prezydent miasta p. Bandk-Siętyński i dowódca okręgu pułk. Bokszozanin.

Po próbie strażacy powracali na narażeniach ulicami i Aleją, Dojazd i Strażacka, budząc powszechne zainteresowanie wśród przechodniów. Wielką szkoda jednak, iż próbę akcji ratunkowej, z powodu deszczu widziało tylko szczupłe grono osób, tyboby więc rzecz bardzo pożądana, gdyby zarząd Straży powtórzył próbę przy ładnej pogodzie dla szerszego ogółu.

Wieczorem w sali Straży ogniowej odbyła się zabawa tanečna dla strażaków i ich rodzin.

— Z wiecu sprawozdawczego w „Ognisku“. Jak już donosiliśmy, w ub. sobotę posel do Sejmu, p. M. Moczyłowska składała wobec swych wyborczych częstochowskich sprawozdanie ze swej działalności w Sejmie. Sościeł mówiąc, nie było to sprawozdanie, lecz gorąca, natchniona patriotyzmem mowa, w której p. Moczyłowska wzywała stu oazki do stawienia tamy prądom rozkadrowym, do poparcia rządu i sejmu w ich pracy państwowo-twórczej, w szczególności zaś do oteżenia młodej armji polskiej należąca opieka i serdeczność.

Mowę swą rozpoczęła p. Moczyłowska stwierdzeniem, że sejm zebrał się w chwilach krytycznych, gdy rubież Polski, prawie bezbronny, atakowane były przez liczących wrogów. W takich warunkach Sejm musiał się zatroszczyć przede wszystkim o armję. Dziś, Bogu dzięki, armja nasza jest już dość silna, by stawić osolo wrogom, a nawet odnieść świetne zwycięstwa. Położenie poprawia się z dnia na dzień, z obyczajów przybywa armja Hallera. Z ufnością możemy patrzeć w przyszłość.

Dalej wspominała mówczyni w słowach serdecznych o bohaterkiej ludności Lwowa, o Wilnie przegrobianym, wsakując je, jako przykład wytrwania i meźanego znoszenia wszelkich braków i przeciwności. Wzywała do oporu przeciw wszelkiej agitacji, wrogiej najistotniejszym interesom ojczyzy, wyrażając przekonanie, że kobieta polka może stać tylko na gruncie najświętszych ideałów narodowych.

Rzęsistami oklaskami dziękowały zebrane p. M. za trudy i wzniosły trykrotny okrzyk na jej cześć.

Jeszcze w sprawie niwelacji Alei.

W związku z poruszoną przez nas sprawą niwelacji Alei, zwrócilo się do nas grono obywateli i mieszkańców, w skład którego wchodzi najwybitniejsze osoby naszego miasta z prośbą, abyśmy zaapelowali do Magistratu, tby przynajmniej III Aleję pozostawili im bez żadnych przeróbek dla wypoczynku po pracy, którego pozbawieni zostali w Alei II wskutek wadliwie przeprowadzonych robót plantacyjnych.

Czyniąc zadość i uznając słuszność powyższego żądania, polecamy tę sprawę Magistratowi i Radzie miejskiej.

— Konkurs. Sekoja Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na posadę kierownika szkoły ogrodniczej niższej na prowincji i na posadę nauczyciela ogrodnictwa w niższej szkole ogrodniczej prowincjonalnej. Wymagane jest wykształcenie teoretyczne i dłuższa praktyka zawodowa. Warunki będą omówione osobliście. Zgłoszenia pisemne wraz z curriculum vitae, odpisami świadectw i fotografią nadsyłać należy do Sekoji Szkolnictwa Zawodowego - Warszawa, Aleja Ujazdowskie Nr. 37 do dnia 29 maja 1919 r.

— Kurzy wakacyjne. Celem udoskonalenia metody nauczania buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji w szkołach i na kursach handlowych Sekoja Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego organizuje w lipcu r. b. ceterotygodniowe kurzy wakacyjne.

— Zapisy na pożyczkę państwową. Zapisy na 5 proc. obligi skarbu polsk. w Banku Handlowym w Warszawie oddział. w Częstochowie w d. 15 1919 roku: 6 osób miejscowych rb. 2,900, mk. 3000 i 4 osób zamieszoowych rb. 5,400, mk. — Razem rb. 8,900, mk. 2000.

— Regulacja Warty. Przed pewnym czasem umiesiliśmy list obywateli z Zawozia, wskazujący, że jedna z najważniejszych i najbardziej celowych robót publicznych byłaby regulacja koryta Warty. Ze swej strony poparliśmy te wywody, obecnie zaś po kilkudniowym deszczu Warty przybrała i, zalawając znaczne obszary, przypomina raz jeszcze o konieczności dokonania wzamiankowych robót. Czy dość skutecznie — zobaczymy!

— Łobuzerska zabawa. Mieszkańcy ulic Wieluńskiej i Siedmiu Kamieniu skarżą się na łobuzerską zabawę chłopców rzucających z placu pod Janną Górą kamienie z procy.

Zdątająca onegdaj do klasztoru p. Anny Mroczik została aranią kamilieniem w głowę. W sklepie p. Nagłowkiego przy ul. Wieluńskiej 7 kamień stłukł szysbę wystawową wartości 160 mk.

Na niestosowną zabawę swych synaloków powinniśmy zwrócić uwagę rodzice, sakazując im tego rodzaju łobuzerskich wybryków.

Zamach komunistów na most kolejowy.

W ub. sobotę w noc z pociągu osobowego, który przybywa do Częstochowy o godz. 8 rano rzucono bombę na most kolejowy na Warcie pomiędzy Radomskiem a Widozem. Bombę rzucił z okna drzaziego wagonu jakis nieznaną osobnik, który podobno wyszedł na pobliskiej stacji.

S. P. WALENTY KOSMALA

Magister kowalski

Opatrzony św. Sakramentami po krótkich ciężkich cierpieniach zmarł dn 4 maja 1919 r. przeżywszy lat 65
Wyprowadzenie zwłok ze szpitala przy ul. Jasnej 15 na cmentarz św. Rocha nastąpi da. 6 b. m. o godz. 8 i pół rano Na smutne te obrzędy zaasza krewoyca przysiojli i znajomy
Zona, syn i brat.

Zbrodnicy zamach nie udał się, bowiem wybuch bomby był widocznie za słaby, gdyż nie spowodował żadnego uszkodzenia mostu. Za sprawą zamachu zarządcono energiczny posęgi.

Wypadek powyższy wskazuje nam wyraźnie, w jaki sposób najemnicy Lenina zamierzają w kraju naszym zaszczerpić posiew anarchji. Nie znajdując posłuchu u zdrowo myślących robotników i włościan polskich starają się w inny sposób szerzyć zamieszanie, celem stworzenia podatnego gruntu dla wszelkich rozruchów politycznych i zaburzeń. Ale usiłowania i zabiegi krwawych terrorystów spotkają się zawsze ze stanowczą postawą całego społeczeństwa polskiego.

— Budka z herbatą na rynku. Magistrat akceptował podanie W. Sosnowskiej o pozwolenie założenia budki z herbatą na Nowym Rynku. Budka umieszczona będzie pośrodku Rynku na dawnym miejscu wagi.

— Fabryka toju. Magistrat udzielił pozwolenia pp. Chojańskiemu i Borykowskiemu na otwarcie fabryki toju przy ul. Warszawskiej.

— Plantacje buraczane. — „Kurjer Warsz.“ pisze: W niektórych okolicach kraju uktronnie zagrożone są sawieszaniem czynności wskutek niepomysłnych konjunktur w zakresie dostawy buraków. Dotychczasowi plantatorzy zawiadomili uktronnie, że uprawa buraków w obecnych warunkach się im nie opłaca, gdyż o wiele korzystniejsze, adaniem tych rolników, jest sadzenie ziemniaków, jako też uprawa innych gatunków zboża.

Pomijając na razie sprawę tej kalkulacji, być może, z punktu widzenia producentów usasadnionej, zwrócić jednak należy uwagę na to, że istnieje jeszcze interes konsumentów, którzy nie mogą pozostać bez okuru. Przy takim postawieniu sprawy uprawa buraków staje się kwestią nie tylko kalkulacji handlowej, lecz łączy się z najpowszechniejszym dzis zagadnieniem wyżywienia ludności i, wobec tego, ipowinna być ujęta z punktu widzenia interesów ogółu. Otwiera się tu zatem pole do wystąpienia wład, których obowiązkiem jest oszować nad zapotrzebowaniem mieszkańców kraju w niezbędne produkty i artykuły żywności.

— Rubie bolszewickie. — W ostatnim sesyiole „Archiwum bankowego“ znajdują się ciekawe dane, dotyczące obiegu pieniądzy papierowych w Rosji. Obieg pieniądzy papierowych przed wojną wyniósł 4 i pół miljarda rubli, pokrytych słotem w stosunku 98 proc. W końcu października 1917 r. ilość banknotów doięta 46 miliardów rubli, pokrytych w stosunku 21 proc. W połowie października 1918 r. ilość papierów w obiegu doięta sumy 179 miliardów, z czego 188 miliardów drukowane były przez rząd bolszewicki. Pokrycie słotem wynosi zaledwie 3 proc. Dalsze emisje pieniądzy bolszewickich są w toku.

Ostatnie wiadomości

Polskiej Agencji Telegraficznej
(Telegr. własne „Gońca Częstoch.”)
Komunikat polskiego sztabu generalnego.

Warszawa. Komunikat sztabu generalnego wojska polskiego z dnia 5-go maja 1919 roku. Urzędowo donoszą:

Na Wołyniu, pod Bełżem wyparto nieprzyjaciela z Ostrobuży i Domażewa. Na froncie litewsko-białoruskim bolszewicy ponieśli klęskę na wschód od Beresyny, tracąc jeńców i materiał wojenny.

Łasy Śląska Cieszyńskiego.
Cieszyn 5/5. Przedstawiciel (Anglii w komisji międzysojuszniczej), Coulsen, oświadczył redaktorowi „Sileni”, że projekt niemiecki zneutralizowania Śląska Cieszyńskiego niemożliwość powodzenia.

Hasiełna kapitulacja.
Paryż 5/5. Położenie rządu bolszewickiego na Węgrzech jest rozpacze. Bela Kohn prosił Czechy, Rumunję i Jugosławję o pokój za cenę uznania ich żądań terytorjalnych. Ententa poleciła Czechom i Rumunom prowadzić wojnę, dopóki nie będą zajęte całe Węgry.

Powstanie w Albanii.
Genewa 5/5. W Albanii wybuchło powstanie. Na czele powstańców stoi Essad basza.

Traktat pokojowy.
Wiedeń 5/5. Z Wersalu donoszą: Traktat pokojowy będzie zakomunikowany Niemcom najwcześniej w środę b. t. Ententa zażąda od Niemców zobowiązania, że w przyszłości nie będą dążyć do rozszerzenia granic swego państwa.

Austriacy w Paryżu.
Wiedeń 5/5. Austria niemiecka ma wysłać 40 delegatów na kongres pokojowy z b. ministrem Kleinem na czele.

Zaburzenia żywnościowe w Hiszpanii.
Madryt 5/5. Wynikły tu zaburzenia na tle żywnościowym. Tłum rabował sklepy. W starciu z zandermerją padli zabici i ranni
Kto będzie płacił długi Austro-Węgier.

Praga 5/5. Koalicja poleciła Czechom przyjąć na siebie 25 proc. długu przedwojennego Austro-Węgier. Również inne państwa, powstałe na gruzach dawnej monarchii austro-węgierskiej, mają być zobowiązane do zapłaty jej długów.

Zbliżka i zdaleka.
1-zy maja w Paryżu.
Ponieważ rząd francuski zakazał demonstracji w dniu 1 maja na ulicach Paryża, związek robotników departamentu Sekwany wydał manifest, w którym zapewnia, że francuscy robotnicy nie samierali bynajmniej wdawać się w biłatyki z siłą wojskową. Manifest kończy się słowami: „Ponieważ chcemy 1 maja wstrzymać się od wszelkich demonstracji, prosimy naszych towarzyszy, którzy dzień ten chcą święcić, aby się powstrzymali od manifestacji”.

Tabela nieurzędowa
wygranych VI Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.
W 1-ym dniu ciągnięcia 4 klasy główne wygrane padły na numery następujące:

Mk. 15,000	na N-r. 42959.
Mk. 10,000	na N-r. 27322.
Mk. 5,000	na N-r. 46134.
Mk. 2,000	na N-ry 7811 80468 84649.
Mk. 1,500	na N-ry 15444 27696 82418 82780 84518 44214 44781.
Mk. 1,000	na N-ry 1707 9690 18304 24905 25650 26313 26998 30214 37985 42419 44882 44747 48756.
Mk. 800	na N-ry 1822 2760 9032 15861 20691 27404 485919 35525 86680
Mk. 400	na N-ry 466 1820 5824 5840 6044 8127 7031 7042 7094 7187 7886 8366 9918 10078 12471 13866 16233 17050 17882 18003 20407 30683

Wyłączne przedstawicielstwo-fabryki wyrobów ceramicznych
„Odrowąż” Cegła i dachówka
Dom Techniczno-Handlowy.
Inż. W. Kukliński i K. Deloff
Częstochowa, ul. Dojazd № 9, telef. 80.

W dn. 10 b. m. w Sali Straży Ogniowej odbędzie się
Koncert znanego pianisty **Zbigniewa Drzewieckiego,**
profesora Warszawskiego Konserwatorium.
Program składać się będzie z utworów Szopena, Liszta, Brahmsa, Szumana i innych.
Bilety wcześniej nabywać można w cukierni Jackowskiego.

Oleje Mineralne maszynowe i cylindrowy w znacznej ilości
na składzie
Dom Handlowy
Zdzisław Rylski
Częstochowa II Aleja 20. Telefon 186.

24887 26452 26803 20516 82700 38771
34791 34795 34814 34952 35142 87898
87844 38167 40731 41191 42163 42829

Czwarta klasa. — Drugi dzień.
Mk. 20,000 na N-r 17585.
Mk. 5,000 na Nr. 12563.
Mk. 2,000 na N r
Mk. 1,500 na N-ry 21281 81728.
Mk. 1,000 na N-ry 12120 13448
15710 19461 26745.

Mk. 500 na N-ry 3509 7466 7496
8561 11556 13888 15867 58603 80131
89118 19463.

Mk. 400 na N-ry 442 1661 8701
2086 4000 5018 5891 6462 7195 7678
7888 9408 9586 11877 13507 16993 20787
22129 25886 26940 26004 27888 27692
32822 86260 39832 89924 44360 46549
47116.

Kupię
każdą ilość cukru Fabryka cukrów
Kościuszki 19

Dr. Stefan Purski
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje codziennie godz. 8-11, 3-7,
wieczorem.
w Częstochowie, ul. Kilińskiego 5
(Piękna 5) 1-sze piętro. 754—

Przedaję
jedwabną i bawełnianą kupię Kościuszk
Nr. 8 Białowicza.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji 11. 81.
Choroby skórne i weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—13 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

Od bólu GŁOWY NERWOMIGREN-MOTOR

w opłatkach
wyrobu Warsz Tow Akc
"MOTOR"
Ządać w aptekach i składach aptecz., 0894—

NADESLANE.

W odpowiedzi na list p. Dobrowolskiego, weterynarza rzeźni miejskiej, z dn. 26 kwietnia nr. 85, mam zaszczyt oświadczyć, co następuje:

1. we czwartek 17 kwietnia ubój był dla odbywał się tylko do godz. 4 po pol. 2. zabitych było dla ludności tylko 88 sztuk bydła, reszta bydła należała dla wojska. 3. oczyszczenie hal trwa zwykle pół godziny i rozporządzący tem urzędnicy Tow. Akc. Rzeźni Miejskiej, nie zaś p. Dobrowolski. 4. Ogłoszenia sadnego, że ubój bydła w Wielki Piątek będzie się odbywał tylko do południa, nie było. 5. o prócz mnie także inni rzeźnicy pragnęli te goż dnia bić bydło, lecz im także odmówiono. Nazwiska ich: Rozenewajg, Pantofel, Szmul Czarny, Wolf, Czarny i Dawid Czarny. 6. Rzeźnicy na rzeźni byli obecni, lecz p. Dobrowolski polecił im opuścić rzeźnię do południa. 7. Żadnych awantur nie było, oświadczyłem tylko p. Dobrowolskiemu że jego postępowanie ogłoszone w piśmiech. 8. Przytem był obecny kasjer rzeźni miejskiej.

GELBER.

Dalszy ciąg sprzedaży kwitów na ziemiaki w kasach przy fabr. Peltzerów w bieżącym tygodniu odbywać się będzie według następującego planu:
dn. 6 Maja (wtorek) legitymacje 8 osob.
dn. 7 (środa) 2
dn. 9 (piątek) 1
od 10 do 15-go osoby opóźnione.

DOKTOR
Józef Kluczewski
L. b. ordynator uniwer. ginekologicznej Kliniki w Kazaniu.
choroby wewnętrzne i kobiece.
przyjmuje:
ul. Panny Marji 52, od godz. 5-7 wiecz.

SOLEC Sezon od 20 maja do 20 września
Zakład Wód Mineralnych Starczano Słonych
znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, chorobach skórnych, nerwowych, przyznioście
Kapiele Błotne, Słoneczne, Hydropatja.
Ceny utrzymania niższe, niż w innych miejscowościach Kraju Dojazd przez St. Kielce, skład 65 wiorst zająć samochodem i kołmi, lub przez st. kolei galicyjskich, Szczuczyn, skład 15 wiorst do Solca. 0671—
Szczegóły i prospekty wysyła gratis Zarząd Solca, poczta Stopnica, ziemi Kieleckiej.

„C U D”
kupują wszystkie oszczędne gospod-
stwie jako doskonałą zaprawę do
pestry.
Istniejące dotychczas na rynku różne zapraw-
y do podłóg, przedstawiają masę rozma-
żającą się, jak miękkie masło. Powstałe to skut-
kiem domieszkę do wosków różnych innych
nielowleśnych substancji.
Zaprawa „CUD” nie rozsmazuje się, bo jest
zad ściśle, zawiera bowiem w
sobie same najlepsze woski i rozciera się
tylko cieniutką warstwą równomiernie.
Zaprawa „CUD” zasycha natychmiast, daje z
prawdziwą łatwością przetr-
słizny długotrwały połysk i używana być
może w ilości minimalnej.

Elektoralna 30. Tel. 250-65.
Słabod fabryczny w składzie farb „Ripolin” Wopozawsza Graniczna 9 tel. 94-83
Ządać w składach aptecznych, mydlarniach

Doktor
A. FITKAL
b. długoletni lekarz szpitala św. Du-
cha w Warszawie
przyjmuje chorob od 9 do 12 i od 3 do 8-jej.
ulica św. Barbary Nr. 11.

Kursy Angielskie
Metoda Frampton-Berlitz
akcent Londyński
3 razy tygodn. 26 mk mies. II Aleja 36 m. 17
Tłomaczenie ang. franc. tamże.

Pterozysy w Częstochowie chrześcijański: sędzi-
k kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, plani-
nowe maszyny do szycia i t. p. po cenach u-
miarkowanych, oraz poleca całkowicie unie-
władzenie, szpitali, stęgowy, i t. p. ul. Panny Marji
Nr. 50. 416—

ZAKŁAD MECHANICZNY
Pawła Malczaka
w Częstochowie ul. P. Marji 19 39.
Zakład wyłącznie urządzony jest na re-
parację brońi wszelkich systemów jak
również precyzyjnej galanterji Wykona-
nie solidne z gwarancją.

Lekarz-Dentysta
Michał Grejniec
ul. Panny Marji (I Aleja) № 10
Przyjmuje codz. od 9—1 i 8—7 w.

DOKTOR MED.
E. Petrykat
b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne
i moczopięciove
przyjmuje od 10—1 rano i od 3—6 godz. wiecz.
w Częstochowie.
ul. Szkolna № 6, I piętro

Skradziono
10 świadectw gospodar-
czych wydanych przez
bywalec ziemskich na as-
nazwisko Feliksa Bor-
zowskiego Stanisława Pia-
laskiego oraz 200 rb.
Uroczliwy znalazła rzecz
stosowy w Adm. Gońca

Zgubiono
świadectwo 6 kl. gimn.
W. Szudziński wyd. na
nazwisko Feliksa Bor-
zowskiego. Uroczliwy
Uroczliwy znalazła rzecz
Gońca 1056—

Udziałem
lekcji gry na skrzypcach
jako ucznia głośniego
dagoga Sewicha w Pra-
deskiej z dyplomem
państwowym w Łowiczu
Stanisław Hoynar Do-
jazd 19 II p. 15 m.

Zgubiono
pasport niemiecki wy-
dany na imię Heleny
Zielńskiej

Skradziono
kwit lombardu kasy Poż.
Oscezdno. Nr. 43161 oraz
10 mk. i los loter. Rady
Gł. Opiekun. Nr. 41128
Upraszają się o zwrot na
ul. Fabryczną 8 Helena
Nowak. 1064—

Motocyklij
rowerów odawianie, re-
paracje wyrob oręćci
Tartakowa 2. 1066—

Inteligentny
ehłopiec 17-to letni 5-6
klasa poszukuje pusa-
jatu biurowej lub w ma-
jątku ziemskim Oferty w
Gońcu dnia W. P. 1865—

Olejnarna
do sprzedania oraz wy-
rabia takowe warstas
szuszeńki jak również
przyjmuje wszelkie robo-
ry w zakresie szlusarstwa
wchodzące ul. Krakow-
ska 28.

Meble
kredensy, stoły, krzesła,
szafy, biurka, garnitur
mebli, lustra, kanki po-
czuch przyrządzonych pe-
leuch skład Mebli ul. P.
Marji Nr. 12. 1062—

Skradziono
2 welsko na rb. 100 i 200
wyd. prac. Jana Rygo-
kiego na szlucznictwo
Migalskiej ul. Warszaw-
ska 110. Wszelkie sa-
strzelenia zrobione.

Kierownik Literacki Jan Barylski.